

MEMÒRIA JUSTIFICATIVA DE LA PROPOSTA D'ACTUALITZACIÓ DEL CODI DE DEONTOLOGIA DEL COL·LEGI DE TREBALL SOCIAL DE CATALUNYA

INTRODUCCIÓ

El Codi Deontològic del Col·legi de Treball Social de Catalunya (TSCAT), aprovat a l'Assemblea de General de 1989, va ser actualitzat a l'any 2000 per a introduir elements a l'entorn de la professió, tant pel que fa a les persones ateses, com a la relació amb els col·legues i d'altres professionals, amb l'entitat per a la qual treballa, envers la societat i la mateixa professió.

Tot i que ambdues versions ja foren adequades i fins i tot avançades al seu temps, la societat evoluciona de pressa en coneixements, practiques, costums i tecnologies, generant escenaris nous i diversos. Per aquests motius, el TSCAT va decidir posar en marxa el procés d'una nova actualització del Codi, amb la finalitat d'adaptar-lo a les condicions actuals del exercici de la professió, creant una comissió per a recollir aspectes rellevants que fossin necessaris d'actualitzar a la regulació deontològica.

La redacció, aprovació i el fer efectiu el Codi Deontològic és un procés complex. La comissió ha redactat, analitzat i debatut les propostes i incorporats els informes i aportacions d'altres fonts que ha cregut adients, ha elaborat una proposta d'actualització, amb les degudes justificacions, i l'ha lliurat a la Junta de Govern de TSCAT per la seva valoració i aprovació. Un cop aprovat en primera instància, el projecte s'ha de sotmetre a un període d'informació pública a tota la col·legiatura no inferior a un mes. Després dels tràmits pertinents, finalment l'Assemblea General aprovarà la versió definitiva del nou Codi, el lliurarà al Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya per a l'adequació a la legalitat i publicació al DOGC. El nou Codi entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació.

L'objectiu de la comissió ha estat fer una profunda revisió del codi vigent des de maig de 2000, per adaptar-lo a les noves condicions de l'exercici actual de la professió de treball social. Les modificacions que s'han introduït en aquesta proposta consisteixen en petites millores de redacció i llenguatge, que no caldrà justificar, en supressió de normes que es consideren obsoletes o sense sentit actual, en canvis substancials en normes ja existents i la incorporació de noves. En tot cas, excepte pel que fa a les millores de redacció, les modificacions van avalades per una justificació que es presenta general per cada un dels capítols.

CAPÍTOL 1. PRINCIPIS GENERALS DEL TREBALL SOCIAL

En aquest capítol s'ha buscat –de manera deliberada- recollir en el Codi Deontològic àmplies explicacions dels principis que fins ara únicament s'enumeraven de manera que sigui més fàcil per al destinatari del Codi entendre els fonaments en els quals se sosté la professió.

La promoció de la justícia social, entesa com a la identificació dels motius de discriminació i la intervenció social com a element coadjuvant en l'accés equitatiu als recursos i polítiques públiques es presenta com un dels elements de canvi de la present proposta de modificació del Codi.

El reconeixement de la importància que té la participació de les persones en els processos de canvi de la seva comunitat comporta, alhora, la necessitat d'assenyalar el paper clau de la treballadora social com a promotora d'aquesta participació, element del desenvolupament de les capacitats de les persones.

La integritat professional es presenta com a evolució del concepte de responsabilitat que es preveia en el Codi fins ara vigent i permet la introducció dels elements de transparència en les decisions de la intervenció social i també de la impossibilitat de fer ús de la seva posició per a beneficis personals, així com del deure de mantenir actualitzades les seves competències professionals.

CAPÍTOL 2. LA RESPONSABILITAT EN L'ACTUACIÓ DE LA TREBALLADORA SOCIAL COM A PROFESSIONAL

Mereix especial atenció, en aquest capítol, la introducció de les responsabilitats i conseqüències respecte de la intervenció de la treballadora social en la emissió d'informes o peritatges i del reconeixement per part d'aquesta de les repercussions legals que poden tenir per a les persones implicades. De la mateixa manera la impossibilitat d'intervenir coma perit en el casos en que la treballadora social hagi

intervingut en l'àmbit assistencial, ja que son rols professionals que no es poden confondre.

Igualment rellevant en aquest capítol ho és la introducció de la obligació genèrica de les professionals de contribuir al desenvolupament permanent de la professió, com a manera de respondre adequadament a les necessitats d'una societat canviant amb la qual estan compromeses.

CAPÍTOL 3. LA RESPONSABILITAT EN L'ACTUACIÓ DE LA TREBALLADORA SOCIAL VERS LES PERSONES ATESES

És especialment rellevant en aquest capítol la introducció d'un seguit de reflexions al voltant de l'obtenció, el tractament, i l'ús de la informació tan del les persones ateses com dels seus familiars, per part de la treballadora social.

La percepció social de les responsabilitats legals derivades del tractament de la informació de les persones fa que sigui necessari recollir en el Codi un seguit de preceptes tendents a garantir el dret de les persones ateses, així com desenvolupar el secret professional, configurant-lo com una eina de creació de confiança entre les persones ateses i les treballadores socials.

CAPÍTOL 4. LA RESPONSABILITAT EN L'ACTUACIÓ DE LA TREBALLADORA SOCIAL VERS L'ENTITAT/ORGANISME PER A LA QUAL TREBALLA

La configuració majoritària de l'exercici del treball social, en la que les persones presten la seva activitat professional a través d'empreses, administracions, fundacions i associacions fa que sigui necessari preveure, tant un coneixement de la treballadora social dels valors i missió de l'entitat per la que treballen, com dels valors propis de la professió i la identificació de les situacions de conflicte que es puguin produir. La intervenció del TSCAT es configura, en el nou codi, de manera neta i irrenunciable, en suport a les treballadores socials en situacions de conflictes o dilemes ètics

També es preveu la intervenció del TSCAT en el casos en que els criteris tècnics de l'activitat professional es vegi pertorbada o obstaculitzada per altres interessos o criteris imposats o promocionats per la institució en la que la treballadora social presta serveis.

CAPÍTOL 5. LA RESPONSABILITAT EN L'ACTUACIÓ DE LA TREBALLADORA SOCIAL EN L'EXERCICI LLIURE DE LA PROFESSIONIÓ

L'exercici lliure de la professió es també objecte de tractament en aquest nou Codi establint com a pilars essencials d'aquest exercici; la independència en front a intervencions alienes, per una part, i la abstenció o no intervenció si la treballadora social no ostenta la competència tècnica o coneixements necessaris, per l'altre.

CAPÍTOL 6. LA RESPONSABILITAT EN L'ACTUACIÓ DE LA TREBALLADORA SOCIAL EN LA RELACIÓ AMB LES COL·LEGUES I ALTRES PROFESSIONALS

La intervenció professional de les treballadores socials es du a terme – de manera molt majoritària- en el si d'equips multidisciplinaris en els que la coordinació de l'atenció i l'intercanvi de coneixements i experiències és imprescindible que es duguin a terme en el marc del respecte professional, que el Codi reafirma.

CAPÍTOL 7. LA RESPONSABILITAT EN L'ACTUACIÓ DE LA TREBALLADORA SOCIAL ENVERS LA SOCIETAT

Els conceptes de canvi climàtic i emergència climàtica, com a condicionants de la vida de les persones, s'introdueixen al codi com un nou element a tenir en compte en la detecció i abordatge de noves vulnerabilitats, així com també, en la promoció i compromís de la treballadora social en l'assoliment d'una societat més sostenible.

CAPÍTOL 8. LA RESPONSABILITAT EN L'ACTUACIÓ DE LA TREBALLADORA SOCIAL VERS L'ÚS DE LES TECNOLOGIES I XARXES SOCIALS

La professió de treball social no és aliena a la irrupció de les tecnologies de la informació en l'exercici professional. Conceptes com la bretxa digital com a nova vulnerabilitat o el d'intel·ligència artificial com a eina no substitutiva de la intervenció personal de la treballadora social, permeten donar un marc de referència davant els reptes de la societat canviant en la que es desenvolupa l'activitat.